

»Örömmel töltönek el a gyermekbénulás elleni küzdelem magyarországi eredményei«

Beszélgetés S. B. Sabin professzorral

Élénk, nevetős szem, derűs, nyugalmat sugárzó arc, hófehér haj, rövid bajusz alatt szinte mindig ottlövő vibráló mosoly. Pár vonással rajzolva ez a portréja S. B. Sabin professzornak, a gyermekbénulás elleni élő oltóanyag világhírű felfedezőjének.

Kimeríthetetlen interjúalany ő, akit tegnap Szegeden üdvözölhettünk a Szegei Orvostudományi Egyetem vendégeként a mikrobiológiai intézetben, dr. Ivánovics György professzor társaságában. Közel negyedszázados barátság fűzi össze őket, majdnem annyi év, mint amennyit Sabin professzor áldásos kutatómunkában töltött el a gyermekbénulás elleni küzdelemben.

Az amerikai professzor itt vázolta új tudományos feladatát, amelyet a rákkutatásnak szentel.

A gyermekbénulás után a rák

— Alacsonyabb rendű állatokon végzett kísérletek azt bizonyítják — mondotta —, hogy vírusfertőzés okozza a rákot. Emberek azonban még nem sikerült ezt kimutatni, de célszerűnek látszik tanulmányozni a vírusok esetleges szerepét az embereken is.

Az a tény viszont önmagában is sokat mond, hogy Sabin professzor javaslatot terjeszt az Egyesült Nemze-

tek világegészségügyi szervéi elé, miszerint az összes elmaradott országok lakosai, becslés szerint másfélmilliárd ember, ingyen jussanak a gyermekbénulás elleni oltóanyaghoz.

— Természetesen — mondotta a professzor — nemcsak oltóanyagot kapnának ingyen az oltóanyagtermelésben vezető államoktól, a Szovjetuniótól, Amerikától és Angliától, hanem gyakorlati egészségügyi személyzetet is. Ezt az akciót véleményem szerint jövőre meg lehetne kezdeni, mert addigra megfelelő mennyiségű oltóanyagot tudnak előállítani.

Lódi Ferenc

A szegedi ipar új hajtásai

Ha lassan is, de állandóan nő Szegeden az iparban foglalkoztatott dolgozók száma. Az év első felében például a minisztériumi ipar 4, a tanácsi ipar 10,8, a szövetkezeti ipar pedig 21,5 százalékkal több dolgozót foglalkoztatott, mint a múlt év hasonló időszakában. Ez összesen több mint 1100 munkaalalmat jelent. Új munkavállalóként jelentkeznek a felnövő fiatalok, s főként a falvakból, a mezőgazdaságból a városba, üzemekbe kerülő emberek.

A Szegedre költözés méreteire igen jellemző, hogy az elmúlt évben több mint hater ember vettek fel nyilvántartásba, akik ideiglenes bejelentővel érkeztek városunkba. Ezek egy része tovább vándorolt, de sokan ittmaradtak. Ez a folyamat

nem újkéletű, hiszen tíz év alatt a város lakóinak száma közel 13 ezerrel nőtt. A városba költözők egy része munkavállaló. Ezek mind üzemekben akarnak elhelyezkedni, s előbb-utóbb fel is veszik őket. Bár az új, fejlett technika és technológia alkalmazása révén általában fejlődik az ipar városunkban, nő a termelés, de mégis nélkülözhetetlen új munkatársak alkalmazása. Így lesznek a faluról a városra költözők a fiatalokkal együtt az ipar új hajtásai Szegeden.

Vajon milyen természetű vagy fáva nőnek ezek az új hajtások? A sok éves tapasztalatok igazolják, hogy általában érdemesek a bizalomra, bár egy részük szakképzettség hiján, üzemről üzemre vándorolva keresi a jobb, a könnyebb kereseti lehetőséget. Rendszerint az építőipari vállalatokhoz kezdik, megjárják a vasipari és a textilipari üzemeket is, míg végül nagygyűlésen valahol gyökereket vernek. Nagyobb részük már az első naptól kezdve nagy határozottsággal igyekeznek elsajátítani munkájuk hasznos és jó fogásait. Tanulnak, hogy könnyebben, nagyobb keresettel dolgozhassanak, elhessenek új munkaterületekük.

A fiatalok többnyire kevesebb élettapasztalattal, de egy részük nagyobb nekilendüléssel fog munkához az iskolapadok elhagyása után. Akik nyolc általános iskolai, vagy középiskolai képzettséggel felvértetve fogják meg a szerszám nyelét, állnak a gépek mellé, azok viszonylag tanulékonyabbak, könnyebben ismerkednek a technológiával és a technika újdonságaival is. Ahhoz azonban, hogy az új emberek minél könnyebben és gyorsabban tudjanak beilleszkedni az üzemi dolgozók nagy családjába, a vállalat munkatársai és életrendjének sajátos légkörébe, s minél előbb sajátítsák el munkaterületeik ismeretét, szükséges a vállalati vezetők, s a társadalmi szervek gondos, felelősségteljes munkája is. Csak elvértve hallani arról például, hogy üzemi, szakszervezeti, vagy társadalmi szervek külön megvizsgálták volna az új munkások helyzetét.

Az üzemi szakszervezeti szervek figyelme, sajnos, több helyen nem terjed tovább annál, hogy az új dolgozó tagja-e valamelyik szervezetnek, s ha nem, mikor kíván belépni; s ha igen, elmondják neki, hogyan, miként jelentkezhet a helyi szervezetbe. Van olyan hely — mint például a ruhagyár —, ahol arra is figyelmet fordítanak, hogy az új, szocialista címért küzdő munkáskollektívákba is bevonják az újoncokat. Így is gondoskodnak szakmai, politikai fejlődésükről. Ezenkívül különböző fókú tanfolyamokat szerveznek számukra, hogy a szakmai ismereteket minél előbb elsajátíthassák. Van, ahol idősebb, nagy szakmai felkészültséggel rendelkező munkások jelölnek ki az újak patronálására. Ezek aztán igyekeznek bevezetni őket a szakma rejtelmeibe, megismertetik velük a jó munkafogásokat, tapasztalatokat.

Természetesen vannak keresett és kevésbé keresett szakmák. Például az építőipar rendszert munkaadóhiánnyal küzd, míg másutt hiába kopogtatnak bebocsátást kérve a segédmunkások. Pedig azt sem mondhatjuk, hogy az építőiparban kevesebbet keresnek a dolgozók. Hiszen míg a minisztériumi iparban még a miniszteriális iparban Szegeden egy munkás átlag

1364 forintot keresett egy hónapban az elmúlt fél év során, a tanácsi iparban pedig 1279 forintot, addig az építőiparban 1516 forint volt a havi átlagkereset. Ez 50 forinttal több mint az előző év azonos időszakában elért kereset. A munkaerővándorlás mégis itt volt a legnagyobb. Csongrád megyében az építőipari vállalatok az első félévben 1300 új munkást vettek fel, ugyanakkor több mint 900-an léptek ki ezektől a vállalatoktól. Így félév alatt e vállalatok munkásszáma közel egyharmada cserélődött ki. Ez a tény a többi között arra is figyelmezteti vállalatunkat: többet kell foglalkozni az új munkásokkal, hogy megszeressék az építőipari munkát, állandó és jó munkái legyenek a vállalatnak. Ez érdeke a munkásnak, mert rövidebb idő alatt eredményesebb munkát végezhet, többet kereshet és haszna ez a vállalatnak is, mert termelékenyebbé válik a munka, kevesebb baj, nehézség adódik építés közben, s gyorsabban készülnek el az épületek, kevesebb a kőbér stb.

Sajnos, egy-két helyen még ma is érvényesül a régi fel fogás: »dobjuk be a vízbe, s vagy megtanul úszni, vagy belefullad«. Így aztán tovább vándorolnak a »belefulladtak«, vagy még olyanok is, akik ha átúszák is a folyót, ha kievickélnék is a partra, mivel nehéznek tartják a munkát, továbbállnak. Lehet, hogy maradnak egy ideig, de ha máshonnan jobb ajánlatot kapnak, vagy lehetőséget látnak, igyekeznek kilépni, hozzájárulással eltávozni.

Az új hajtásokkal szembeni felelőtlenség itt ott megmutatkozik abban is, hogy nemcsak a helyes munkaadóállítást, hanem az alapos balesetvédelmi oktatást is elmulasztják. A formális balesetvédelmi oktatásnak — amely távirati stílusban elmondott tájékoztatásból áll, s a kioktatást bizonyító aláírt papírból — igen sokszor súlyos következményei vannak. Ezt tükrözik az üzemi baleseti statisztikák is. Szegeden az első félévben 714 bejegyzett baleset történt. Ez jóval több mint a múlt év azonos időszakában volt. A balesetek rendszerint jelentős mértékben új munkásoknál fordulnak elő. Ez arra int minden vállalati és műszaki vezetőt, hogy nagyobb felelősséggel kell foglalkozni az ipar új munkásaival. Lelkiismeretesen készítsék fel őket, mielőtt munkába állnak. Mulasztásokat tapasztalhatunk az új munkások általános műveltsége fejlesztése terén is. Igén gyanú a kulturális tevékenység például az építőipari munkásszállásokon. Több üzemi könyvtárban igen kevés új munkás fordul meg. A munkásszervezők érdeke, hogy Szegeden és másutt is műveljék, sokoldalú ismeretekkel, szakmai felkészültséggel rendelkező embereké válnak az ipar új dolgozói. Ez közös együttes érdek. Érdeke az új munkásnak, az egész népgazdaságnak.

A most következő hónapokban, években ipari termelésünk emelkedését a termelékenység növelésének új, modern gének munkába állításával, tökéletesebb termelési eljárások alkalmazásával elvárjuk elérni. Emellett azonban újabb munkásokra is szükség lesz. Fogadjuk ezeket az új hajtásokat munkásszeretettel, egyetemesen új életútjával. Az eddigieknél nyújtunk nekik nagyobb segítséget feladataik ellátásához.

Nagy Pál

Ismét összeült a genfi atomértekezlet

A nukleáris kísérleti robbantások beszüntetéséről tárgyaló háromhatalmi genfi értekezlet kedd délután ismét megkezdte munkáját. Carapin szovjet küldött hangsúlyozta, a szovjet küldöttség tovább folytatja erőfeszítéseit, hogy végül is

sikerüljön aláírni az atomrobbantások betiltásáról szóló egyezményt. Ezzel szemben az angol küldöttség vezetője kijelentette, hogy a brit és amerikai küldöttség részéről a következő két hónapban »semmi különös« nem várható.

Sok résztvevővel orosz nyelvtanfolyamok kezdődnek Szegeden

Népszerű az MSZBT olvasómozgalma is

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság szegedi szervezete gazdag programot állított össze az őszi, téli hónapokra. Pásztori Bélánét, az MSZBT megyei elnökségének tagját kerestük fel és kértük meg, hogy ismertesse a mozgalom 1960—61-es évi szegedi tervét. Pásztori Béláné a következőket mondta:

— Jelenleg két nagy akció szervezését végezzük Szegeden. Az olvasómozgalom szervezésében segítséget kapunk a Szakszervezetek Megyei Tanácsától, az üzemi könyvtáraktól, a TIT-től, valamint a városi tanács művelődésügyi osztályától. Az eddigi gyakorlatól eltérően ugyanis

idén az általános iskolák hetedik és nyolcadik osztályának tanulói is bekapcsolódnak a mozgalomba.

— Az olvasómozgalom keretében négy könyvvel ismerkednek meg a résztvevők, így Solohov: A házáért harcoltak, Kocsetov: Jersov testvérek, Pocsival: Zajlik a jég és Kuznyecov: A legenda folytatása című művével.

Az olvasómozgalomba már eddig is igen sok üzem és intézmény kapcsolódott be.

A Szegedi Postaigazgatóságon 100, a Magfeldolgozó Vállalatnál 50, a Nyomdaipari Vállalatnál ugyancsak 50, a Somogyi Könyvtárnál pedig 100 dolgozó jelentkezett már eddig.

— Az olvasómozgalom elődöntőjét az üzemekben, hivatalokban és iskolákban rendezik meg. Itt a legjobbak 50 forintos könyvvásárlási utalványt kapnak, a jól szereplők pedig könyv-

jutalomban részesülnek. Ezután került sor a döntőre.

A legjobbak között szovjet utazást és több ezer forint értékű könyvtalványt sorsolnak ki.

A sorsolást ez év decemberében tartják meg Szegeden.

— Az olvasómozgalom igen népszerű lett Szegeden. Eddig már több mint ezer ember kapta meg az igazolványát. De az üzemek könyvtárosainál és az MSZBT aktivistáknál még lehet jelentkezni. Az üzemi könyvtárosok egyébként igen sokat tettek az olvasómozgalomért. A könyvtárakat kiegészítették, így a felsorolt négy könyv több példányban megkapható valamennyi üzemi könyvtárban.

— Másik nagy munkánk az olvasómozgalmon kívül az orosz nyelvtanfolyamok szervezése.

Tizenöt üzemben önálló nyelvtanfolyam indult. A Ruhagyárban három csoportban tanulmányozzák az orosz nyelvet a dolgo-

zók. Ezenkívül a Szegedi Kenderfonógyárban, az újszegedi Szövőgyárban, a Textilművekben, a Tervező Irodánál, a nyomdánál, a Haladás Termelőszövetkezetben és még jónéhány üzemben indult tanfolyam. De városunkban nagy az érdeklődés, szinte valamennyi üzemből van jelentkezés.

— Szegeden először indul az idén »turista nyelvtanfolyam«. Ennek keretében azokkal a szavakkal ismerkednek meg a résztvevők, melyeknek ismerete a Szovjetunióba teendő egy-egy út alkalmával elengedhetetlen.

A nőtanács, valamint a szülők kérésére

a szülői munkaközösségek tagjai részére is indítunk orosz nyelvtanfolyamot.

Igy módjukban áll a szülőknek, hogy a gyermekeikkel együtt haladva ismerjék, tanulmányozzák az orosz nyelvet és így ellenőrizni tudják gyermekük iskolai munkáját.

Ünnepi vásárokat rendeznek októberben

A Belkereskedelmi Minisztérium tájékoztatása szerint az idén is megrendezik országsszerte a hagyományos őszi ünnepi vásárokat. Az állami és szövetkezeti kereskedelem októberben 19 helyen rendez ünnepi vásárt.

A legtöbb vásárt október 8-án, 9-én és 22-én, 23-án tartják meg. A kereskedelem az ünnepi vásárokat teljes áruválasztékkal »vonul ki«.

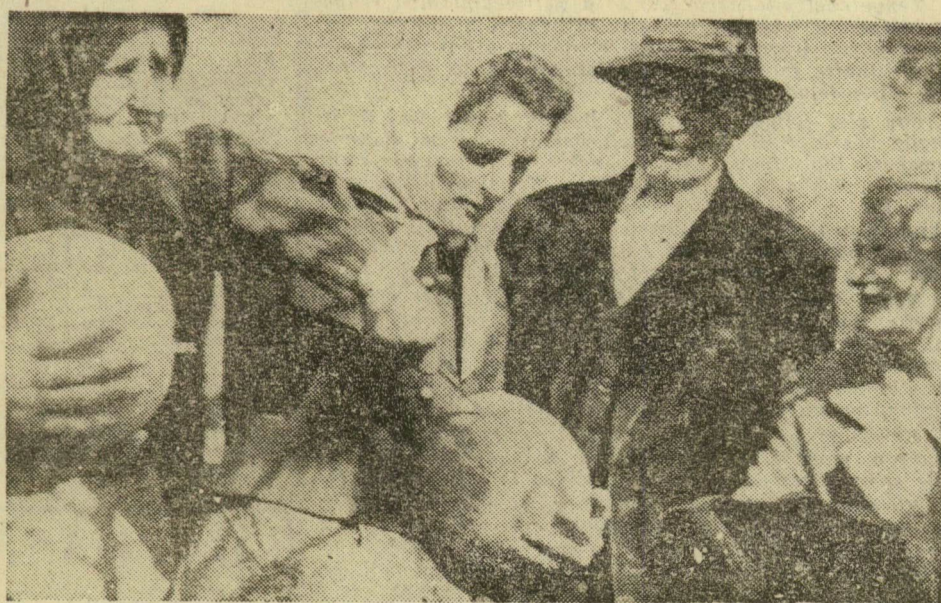
Az ünnepi őszi vásárokon a közönséget dívatbemutatók, kulturális műsorok szórakoztatják majd. A MÁV-

az ünnepi vásárokat 100 kilométeres körzetben 33 százalékos utazási kedvezményt ad.

Szovjet kormányküldöttség érkezett Nigériába

A Nigéria függetlenségének kikiáltásával kapcsolatos ünnepségekre Lagosba érkezett szovjet kormányküldöttség látogatást tett Abubakar Tafava Balevánál, a Nigériai Államszövetség miniszterelnökénél.

SZEZON VÉGÉN

Befejeződött a dinnyeszezon. A Marx téri piacon az utolsó dinnyéket vásárolják

Elismerés a magyar egészségügyről

Sabin professzor a legteljesebb elismeréssel szólott arról az egészségvédelmi munkáról, amely megnyilvánult és megnyilvánul a gyermekbénulás elleni küzdelemben hazánkban. Magyarországi tartózkodása alatt kizárólag az ezzel kapcsolatos tevékenységet tanulmányozta, s ezért is látogatott el Szegedre, dr. Ivánovics professzor intézetébe.

Arra a kérdésre, hogy a közeljövőben ellátogat-e hazánkba, ezt felelte:

— A meleg baráti fogadtatás indokolná, hogy ne sokára ismét Magyarországra látogassak. Az utóbbi években azonban annyit utaztam, hogy otthon is akarok már lenni, egyrészt, mert tavaszra a gyermekbénulás elleni nagyarányú oltási programot dolgozok ki az USA-ban, másrészt, hogy más természetű kutatómunkába fogjak.